

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

§. Illud autem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

privati sint; num eligendi potestas ad Capitulum devolvatur, an verò tota maneat penes alios, videl. in proposito casu penes vnicum, qui in indigni electionem non consentit? Posteriores quæst. partem amplectitur est Abbas in c. cum in iure, in fine hoc tit. Sed contrarium magis placet, quod cum Archidiacono docet Syl. ver. electio 2. q. 19. Nam potestas compromissi non se extendit ultra intentionem compromittentium: Hi autem nolunt electionem pendere ab vno, aut parte minore compromissariorum; sed vel exprimunt, vel intelligunt, eam personam se recepturos, in quam omnes, vel pars maior illorum consenserit, dummodò idonea sit. Videri possunt quæ dicam in c. si compromissarius 37. hoc tit. in 6.

Denique, quod attinet ad electionem quali per inspirationem S. Spiritus; Ad eam alia forma, aut solemnitas non requiritur; sed solum, ut nullà præcedente disputatione de certa eligenda persona, omnes unanimiter in eandem personam, absque fraude, vitio simoniæ &c. consentiant. Quia omnem ordinem, aut eligendi formam sanctus Spiritus, qui ad eiusmodi electionem animos mouisse censetur, abundè supplet, ut dicitur in Constitut. Societ. Iesu p. 8. cap. 6. num. 5.

§. Illud autem.

PARAPHRASIS.

Prohibetur in eodem Concil. Lateranensi sub Innoc. III. ne Capitularis loco suo procuratorem constituat, nisi absens sit, & legitime impeditus accedere ad electionem; de quo, si opus esse videatur, iuramento fidem facere teneatur: Tunc, si voluerit, vicem suam, iusque suffragij, committere potest, qui tamen è Collegio sit.

SUMMARIUM.

1. In negotio electionis non potest quis regulariter procuratorem constituere; cum tamen Capitulares, si velint, etiam à non impedito accedere, possunt accipere.

res, neque tantum vnum ex Collegio, sed etiam extraneum.

2. Existens in ciuitate, in qua electio peragitur, si ob infirmitatem accedere nequeat, potest procuratorem constituere, qui cum speciali mandato iuramentum, si exigatur, prestare tenebitur, quod is accedere impeditus sit.

Si infirmus ipse malit dare suum suffragium, scrutatores ad eum accedere, & illud ab eo accipere debent.

Nemo Capitularium ordinariè cogi potest, ut per se, vel per alium ad electionis tractatum veniat, nisi interesse ecclesie omnium presentiam, vel statutum aut consuetudo requiratur.

Pro declaratione, seu limitatione huius §. aliqua aduertit debet. Primum, ex Abb. hinc n. 1. Syl. ver. electio 1. q. 3. Quòd Capitulares, si velint, etiam à non impedito accedere, procuratorem accipere possunt; Et non tantum vnum ex Collegio, sed etiam extraneum aliquem, argum. c. scriptum 40. hoc tit. §. Et si partes consenserint. Quia constitutio huius §. potissimum in fauorem Capitularium emanauit; qui proinde fauori suo renunciare possunt.

Alterum. Si aliquis in ciuitate, in qua electio peragitur, infirmitate detentus sit, quò minus ipsemet accedere possit, procuratorem constituere non prohibetur; qui tamen, perinde ac si ab absente mitteretur, iurare tenebitur in animam domini, siue principalis, cum speciali mandato, quòd is accedere impeditus sit, si tale iuramentum exigatur, de quo Innoc. super hoc c. n. 11. Sin autem ipsemet infirmus suffragium suum dare malit, tunc scrutatores, si commodè fieri possit, ad ipsum accedere, & suffragium eius recipere debent, prout hinc Innoc. docet, n. 2. Syl. ver. electio 1. q. 5. argum. l. 1. iun. l. 5. ff. de Procurator. Cæterum nemo Capitularium, ordinariè loquendo, compelli potest, ut per se, vel per alium ad electionis tractatum veniat; præterquam si ob aliquas circumstantias, Ecclesie interesse videatur, ut omnes adsint, Vel nisi ecclesie alicuius statu-

tum, aut consuetudo omnium presentiam exigat. Quæ de re DD. in c. 1. de his quæ fiunt à maiore parte Capituli, Abb. super hoc c. n. 4. Syl. loco supra cit. dicto 3.

CAPITVLVM XLIII.

Quisquis.

PARAPHRASIS.

Si quis per abusum potestatis secularis contra ecclesiasticam libertatem electus, consensum dare præsumperit, eius electio ipso iure irrita est, & electus ineligibilis redditur; ita ut ad nullam dignitatem ecclesiasticam absque dispensatione eligi possit. Qui autem talem electionem celebrare præsumperint, ab officiis & beneficiis penitus suspendi debent per triennium; insuper eligendi pro ea vice facultate priuati existunt. Ita Innoc. III. statuit in Concil. generali Lateranensi, cap. 25.

SUMMARIUM.

1. Electio facta per abusum secularis potestatis est contra ecclesiasticam libertatem, ipsoque iure irrita.
2. Tunc autem contingit talis abusus, quando laicus cum auctoritate se immiscet electioni, ita ut libertatem clericorum, ad quos proprie spectat electio, impediat.
3. Et locus est huic constitutioni, licet laicus id agat vi consuetudinis immemorialis, modo ea non habeat formam annexam accepti privilegij Apostolici.
4. Consentiens electioni de se facta per abusum laicæ potestatis, caret commodo electionis, & efficitur ineligibilis ad dignitatem.
5. Et hæc pœna inhabilitatis est lata sententia.
6. Dispensabilis tamen est hæc inhabilitas non tantum à Papa, sed etiam ab Episcopo, aut simili potestate prædico.
7. Acceptans electionem in casu huius c. non sit inhabilis ad beneficia curata, &

- alia beneficia, quæ dignitates non sunt.
8. Pœnam hanc inhabilitatis incurrunt, qui ecclesiasticam dignitatem eâ collatione persona laica acceperunt, ita ut promoueri deinde ad eandem vel aliam absque dispensatione non possint.
 9. Præsumentes eligere cum abusu secularis potestatis, eligendi tunc priuati sunt potestate, & ab officiis & beneficiis per triennium suspendi debent.
 10. Si Capitulares ob metum grauem consentiant, ut per abusum secularis potestatis celebretur, pœnam huius c. non incurrunt.
 11. Talis tamen electio ipso iure irrita est.
 12. Et Capitulares, si temerè electioni tali consentiant, ipso iure etiam pro eadem priuati sunt eligendi potestate.

NOTANDVM I. Electio quæ fit per abusum secularis potestatis, ecclesiasticæ libertati repugnat, ipsoque iure irrita est. Ita hic, & videri potest Concil. Trident. sess. 25. cap. 20. de reform. vbi contra eos agitur, qui ecclesiasticam libertatem lædunt.

QVÆSTIO prima. Quid sit electionem fieri per abusum potestatis secularis? De hoc videri potest Gl. hic ver. abusum, Innoc. prope finem, Abb. n. 4. Anton. n. 10. Suarez de censur. disp. 31. sect. 3. suspens. 10. Respondeo autem; Tunc contingere eum, abusum, si laicus cum auctoritate se immisceat electioni, ita ut libertatem clericorum, ad quos proprie electio spectat, quomodocunque impediat, iuxta c. cum terra 14. c. sacrosancta 5. c. Massana 56. hoc tit.

QVÆSTIO secunda. Quid si laica potestas id agat vi consuetudinis immemorialis, habetne locum huius c. constitutio? Afirmat rectè Abbas hic n. 4. Quia mera consuetudo, quomodocunque tempore durat, non potest laicos habitare ad spiritualia, prout docet Ioann. Andr. in c. 2. de præb. in 6. & sumitur ex cit. c. Massana, ex quo etiam constat, talem non posse dici consuetudinem, sed potiùs abusum & corruptelam. Dixi autem de mera consuetudine, quia si consuetudo immemorialis etiam habeat formam